

การศึกษาฤทธิ์ต้านเชื้อราของสารสกัดจากใบชุมเห็ดเทศ

นางสาวมลลิกา ไตรเดช

นางสาวสุภาวดี อชาวacom

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตร์บัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2537

The study of antifungal activity of Cassia alata leaf extract

Mullika Traidej

Supawadee Archawakom

**A special project submitted in partial fulfillment of
the requirement for the degree of
bachelor of science in pharmacy**

Faculty of pharmacy

Mahidol University

1994

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาฤทธิ์ต้านเชื้อราของสารสกัดจากใบชุมเห็ดเทศ

(*Cassia alata* Linn.) ซึ่งเป็นพืชในวงศ์ Leguminosae ใบชุมเห็ดเทศใช้เป็นยาเระบายและรักษาโรคผิวหนังบางชนิด เช่น กลาก เกลื้อน เป็นต้น นี่เป็นสารในกลุ่ม anthraquinones หลายชนิด เช่น rhein, aloe-emodin, emodin ซึ่งมีรายงานว่ามีฤทธิ์ในการต้านเชื้อราได้

การทดลองในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสกัดแยกสารสำคัญจากใบชุมเห็ดเทศ ศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และนำสารที่เป็นส่วนประกอบสำคัญ คือ rhein, aloe-emodin, chrysophanol และ emodin พร้อมด้วย crude ethanol extract และ crude benzene extract มาทดสอบฤทธิ์ต้านเชื้อราที่เป็นสาเหตุของกลากบางชนิดโดยวิธี disc diffusion โดยใช้ Tolnaftate (EZON-T®, Solution, Unison) เป็นสารมาตรฐานเปรียบเทียบ และโดยวิธี broth dilution เพื่อหาค่า MIC ของสารแต่ละชนิด พบว่า สารสกัดจากใบชุมเห็ดเทศสามารถยับยั้งเชื้อราสั่นไขพาก Dermatophyte อันได้แก่ Trichophyton rubrum, Trichophyton mentagrophytes, Epidermophyton floccosum, Microsporum gypseum, Microsporum canis และสำหรับ Aspergillus sp. และเชื้อรากนิด cell เดียว คือ Candida albicans สารสกัดไม่สามารถยับยั้งได้

ABSTRACT

The study of antifungal activity of Cassia alata leaf extract

This project studies on antifungal activity of Cassia alata Linn. leaf extract which is a plant in the family Leguminosae. The leaves of this plant have long been used as a laxative and treatment of some skin diseases. Some compounds such as rhein , emodin , aloe-emodin were reported to have antifungal activity.

The objectives of this study are to separate active constituents from the leaves of Cassia alata Linn. , study chemical components and test for their antifungal effect on ringworm and skin diseases. Active constituents are rhein , aloe-emodin , emodin ,and chrysophanol . These compounds , crude ethanol extract and crude benzene extract were tested for antifungal activity by disc diffusion method using Tolnaftate (EZON-T® ,Solution , Unison) as a standard and by broth dilution method to find MIC value (Minimal Inhibitory Concentration). It was found that crude ethanol extract could inhibit dermatophyte fungi such as Trichophyton rubrum , Trichophyton mentagrophytes , Epidermophyton floccosum , Microsporum gypseum , and Microsporum canis but it could not inhibit Aspergillus sp . and yeast – like fungi such as Candida albicans.